

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

КУБРИШ Н.Р., ОЛЕСЬКО Л.І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Сучасні світові духовні, історичні, суспільно-політичні, економічні та культурні перетворення активно впливають на освітню парадигму, вимагаючи кардинальних динамічних змін її структур та компонентів, науково-методологічних принципів, процесів розвитку і пріоритетів навчально-виховного комплексу. Національна освітня політика намагається створити всі необхідні умови для творчого розвитку та реалізації кожної особистості, що забезпечить в майбутньому і сучасному збереженню й збагаченню культурних цінностей і традицій, зміцненню незалежної, демократичної та правової Держави як невід'ємної складової європейської та світової спільноти. Європейський вектор розвитку, що обрала Україна, та приєднання до Болонського процесу вимагає кардинальних змін національної системи вищої освіти. Процес модернізації вищої мистецької освіти України має бути направлений, перш за все, на пошук механізмів та шляхів реалізації адаптації та інтеграції нових державних стандартів в контексті європейського освітнього простору та політики глобалізації. Це визначить в майбутньому не тільки підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, але й їх конкурентоздатність на світовому ринку праці. При цьому важливо пам'ятати, що Європейський простір освіти – це об'єднання різних національних європейських систем і культурно-освітніх традицій. Тому політика у сфері вищої освіти України повинна бути побудована таким чином, щоб не були принесені в жертву глобалізації національні досягнення у сфері мистецької освіти. Слід зауважити, що у системі технологій Болонського процесу не існує чіткого визначення напрямів формування та розвитку мистецької освіти. На сучасному етапі розвитку національних освітніх технологій в контексті вимог Болонського процесу, інновації в архітектурно-художній освіті (креативні системи майстер-класів, семінарів, художніх практикумів і стажувань закордоном) активно синтезуються з традиціями академічної художньої школи. У контексті національних пріоритетів розвитку мистецької освіти слід окреслити важливі аспекти: модернізація змісту освіти на національній основі, визначення методичних засад вивчення спадщини і сучасної творчості українських митців, розробки принципів відбору навчального матеріалу з урахуванням потреб становлення національної самосвідомості засобами мистецтва, підвищення рівня національного патріотизму.

Основою мистецької освіти в Україні переважно є багатовікові традиції, науково-методичний, художньо-творчий і організаційний досвід академічної

системи, який визначає основний напрямок її професійного розвитку. Історія мистецької освіти в Україні красномовно демонструє, що продумана і досконала організація навчально-виховного процесу на ґрунті академічних та реалістичних художніх традицій, сприяла високому рівню професійної підготовки майбутніх фахівців. Модерністські течії початку ХХ ст. мали потужний вплив на освітній концепт, тому значна кількість мистецьких закладів Європи, майже, повністю, або частково відмовилися від академічної системи художньої підготовки. Проте, принцип «абсолютної творчої свободи», якого притримуються закордонні мистецькі навчальні заклади, загрожує втратою визначення професійних критеріїв, рівня образотворчої грамоти і художньо-творчих практичних навичок та умінь. Життєдіяльність академічної системи в освітньому національному просторі зумовлена, перш за все, високими художньо-творчими досягненнями викладачів і випускників українських мистецьких навчальних закладів, що стали вагомим внеском до скарбниці національного і світового образотворчого мистецтва, оскільки були високо оцінені на міжнародних художніх виставках. Тому руйнація академічних традицій мистецької освіти заради активного впровадження європейських освітніх технологій є безпідставною.

Отже, організація навчального процесу підготовки фахівців у галузі дизайну та образотворчого мистецтва має бути забезпечена сучасними педагогічними технологіями, відповідати вимогам освітньо-професійних програм і мати перспективи розвитку та інтеграції в освітньому європейському просторі. Всі ці фактори забезпечать можливість успішної роботи з певної професії не тільки в національному просторі освіти, культури і мистецтва, але й світовому. Зазначимо, що інтеграція мистецької освіти в культурний світовий простір можлива лише з урахуванням власних мистецьких традицій, національної специфіки, найкращих вітчизняних здобутків у підготовці мистецьких кадрів. Тому новітні освітні технології, які активно сьогодні впроваджуються в національну мистецьку освіту, повинні обережно і вивірено аналізуватися. Це дасть змогу раціонального та досконалого синтезу новітніх освітянських технологій з художньо-педагогічними традиціями академічної школи в процесі фахової мистецької підготовки майбутніх фахівців. Академічна художня підготовка майбутніх спеціалістів у сфері мистецтва є необхідним і ефективним фундаментом розвитку творчого потенціалу і художньої майстерності. Варто зазначити, що саме мистецька освіта несе відповідальність за розвиток національної та світової культури в рамках загальнолюдських духовних і матеріальних цінностей, векторів інтеграції в освітній простір, життєвих орієнтирів, громадських чеснот, демократичних основ суспільства.